

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พระราชบัญญัติ อาหาร พ.ศ.2522

หมวด 4 การควบคุมอาหาร

มาตรา 25 ห้ามมิให้ผู้ใดผลิตนำเข้าเพื่อจำหน่าย หรือจำหน่าย ซึ่งอาหารดังต่อไปนี้... (2) อาหารปลอม (3) อาหารพิดมาตรฐาน...
 มาตรา 27 อาหารที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นอาหารปลอม ... (5) อาหารที่ผลิตขึ้นไม่ถูกต้องตามคุณภาพหรือมาตรฐานที่
 รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา 6(2) หรือ (3) ถึงขนาดจากพลวิเคราะห์ปรากฏว่า ส่วนประกอบที่เป็นคุณค่าทางอาหารขาดหรือเกิน
 ร้อยละสามสิบจากเกณฑ์ต่ำสุดหรือสูงสุดหรือแตกต่างจากคุณภาพหรือมาตรฐานที่ระบุไว้จนทำให้เกิดโทษหรืออันตราย
 มาตรา 28 อาหารพิดมาตรฐาน ได้แก่ อาหารที่ไม่ถูกต้องตามคุณภาพหรือมาตรฐานที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนดตามมาตรา 6(2) หรือ (3)
 แต่ไม่ถึงขนาดดังที่กำหนดไว้ในมาตรา 27(5)

หมวด 8 บทกำหนดโทษ

มาตรา 59 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 25(2) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงหนึ่งแสนบาท
 มาตรา 60 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 25(3) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 556/2530

อาหารที่ผลิตขึ้นตาม พ.ร.บ. อาหาร พ.ศ. 2522 มาตรา 25(2) ประกอบกับมาตรา 27(5) จะถึงขั้นเป็นอาหารปลอม
 ต่อเมื่ออาหารที่ผลิตขึ้นนั้นแตกต่างไปจากคุณภาพหรือมาตรฐานตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุขจนทำให้เกิดโทษ
 หรือเป็นอันตราย เมื่อพยานโจทก์ไม่ยืนยันว่าอาหารที่จำเลยผลิตขึ้นจะเป็นโทษต่อร่างกายหรือจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ
 อาหารดังกล่าวจึงมิใช่อาหารปลอม เป็นแต่เพียงอาหารพิดมาตรฐาน ตามมาตรา 25(3) ประกอบกับมาตรา 28 เท่านั้น
 ซึ่งศาลมีอำนาจลงโทษตามมาตรานี้ได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 192 นิติบุคคลจะดำเนินงานหรือปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ของ
 ตนด้วยตนเองมิได้ ต้องกระทำโดยผู้แทนจำเลยที่ 2 เป็นกรรมการผู้มีอำนาจของบริษัทจำเลยที่ 1 เป็นผู้รับผิดชอบ
 ในการดำเนินหรือปฏิบัติงานของจำเลยที่ 1 เมื่อจำเลยที่ 1 กระทำผิดก็ได้ชื่อ ว่าเป็นการกระทำของจำเลยที่ 2 ด้วย.

ข้อสังเกต

1. เรื่องนี้ โจทก์โดยอัยการฟ้องคดี (พ.ร.บ.อาหาร พ.ศ.2522 เป็นความผิดต่อแผ่นดินประชาชนโดยทั่วไปไม่สามารถฟ้องคดีได้เองและขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการไม่ได้) เพราะเป็นความผิดต่อแผ่นดินที่รัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหาย
2. ฟ้องว่าจำเลยผลิตอาหารปลอม แต่ทางพิจารณาได้ความว่าอาหารดังกล่าวมิใช่อาหารปลอม เป็นเพียงอาหารพิดมาตรฐาน
3. โดยหลักห้ามศาลพิพากษาเกินคำขอหรือมิได้กล่าวมาในฟ้อง เว้นแต่จะแตกต่างกันในรายละเอียด ไม่ให้ถือว่าเป็นสาระสำคัญ ทั้งไม่ให้ถือว่าข้อพิจารณาได้นั้นเกินคำขอหรือเป็นโจทก์เรื่องที่โจทก์ไม่ประสงค์ให้ลงโทษ
4. จากข้อ 3 เว้นแต่แตกต่างในความพิดบางฐาน ศาลจะลงโทษตามความพิดที่พิจารณาความได้ แต่จะกำหนดโทษสูงกว่าความพิดที่โจทก์ฟ้องไม่ได้ เมื่อโจทก์ฟ้องว่าจำเลยกระทำความผิด มาตรา 27(5) ทางพิจารณาได้ความว่าจำเลยพิด มาตรา 28 สามารถลดโทษตามความพิदनได้เพราะ ผู้กระทำความผิด มาตรา 28 ได้รับโทษที่มากกว่าผู้กระทำความผิด มาตรา 27(5) หมายเหตุ ที่ศาลตัดสินว่าไม่เป็นอาหารปลอมเพราะพยานโจทก์ให้การว่าไม่พบจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรคและไม่ยืนยันว่า จะเป็นโทษต่อร่างกายหรือสุขภาพ

โจทก์มิได้นำสืบให้เห็นว่าการที่มีบกพร่องในอาหารทำให้ส่วนประกอบที่เป็นคุณค่าทางอาหารขาดหรือเกินร้อยละสามสิบจากเกณฑ์ต่ำสุดหรือสูงสุด (โดยผู้จัดทำอ่านในฎีกาย่อยยาวประกอบ)

5. เมื่อเป็นนิติบุคคลทำความผิดกรรมการผู้มีอำนาจต้องรับผิดชอบ เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าตนเองมีส่วนในความพิदन

กองสุขาภิบาลอาหาร สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

http://food_sanitation.bangkok.go.th/

“ด้วยความห่วงใยจาก กรุงเทพมหานคร”

Foodsanitation Division Health Department BMA

จัดทำโดย : นางสาวนริศพร พรอริธา นิตกร ปฏิบัติการ กองสุขาภิบาลอาหาร สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร